U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **D. A.**, zastoupené JUDr. Markétou Sitkovou, advokátkou se sídlem Jaltská 7, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 8. 2010, č. j. 64 Az 120/2007 – 69,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla včas podanou kasační stížností shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR (dále „žalovaný“) ze dne 10. 12. 2007, č. j. OAM-1-916/VL-07-11-2007. Tímto rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně označuje důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[3] V kasační stížnosti nejprve shrnuje důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žádost podala proto, že se cítila ona a její dcera ohrožena na životě a zdraví praktikami ze strany místní mafie, která stěžovatelce dlouhodobě vyhrožovala a

požadovala tzv. výpalné. Do České republiky se vydala proto, aby zde mohla se svou dcerou žít klidný život a byla chráněna před mafií.

[4] Krajský soud podle stěžovatelky dospěl k nesprávnému závěru, že požádala úmyslně o mezinárodní ochranu z důvodu, že jí bylo uděleno správní vyhoštění. Pokud krajský soud dospěl k závěru, že podmínky pro udělení azylu nejsou dány, neboť stěžovatelka netvrdila ani neprokázala důvod udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, aplikace tohoto ustanovení nebyla posouzena dostatečně. Krajský soud nevzal v úvahu skutečnosti o situaci stěžovatelky na Ukrajině, nezabýval se jejími tvrzeními o tom, jaké nebezpečí jí hrozí. Stěžovatelka má za prokázané, že jí na území jejího domovského státu hrozí pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.

[5] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby byl napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Stěžovatelka zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 107 s. ř. s.

III.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že jeho rozhodnutí a rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení, a na vydané rozhodnutí.

[7] Žalovaný má za to, že v případě stěžovatelky bylo dostatečně zřejmé, že svou vlast opustila dobrovolně a žádost o udělení mezinárodní ochrany použila v rozporu s účelem institutu azylu. Pokud se stěžovatelka a její dcera cítily ohroženy na životě a zdraví praktikami ze strany místní mafie, nic jim nebránilo obrátit se s žádostí o pomoc na příslušný orgán v zemi původu.

[8] Stěžovatelka objektivně mohla o udělení azylu požádat dříve. Do řízení o udělení mezinárodní ochrany vstoupila až poté, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění (za pokus o nezákonný přechod hranice z České republiky do Německa). Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítnout.

IV.

[9] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti nejprve zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Nepřijatelnost ve věcech mezinárodní ochrany, jejímž následkem je odmítnutí kasační stížnosti, musí být podle tohoto ustanovení vyslovena Nejvyšším správním soudem v případě, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné na www.nssoud.cz).

[10] Při posouzení toho, zda kasační stížnost podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, nemohl zdejší soud přehlédnout, že se námitkou, kterou stěžovatelka v kasační stížnosti argumentuje (nebezpečí útoků ze strany soukromých osob v zemi původu), již dříve ve skutkově obdobné situaci vícekrát zabýval. Nejvyšší správní soud vyjádřil přesvědčení, že pronásledování soukromými osobami (vyhrožování, vydírání)

nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy se žadatel o mezinárodní ochranu nepokusil řešit své problémy s příslušnými orgány domovského státu, které jsou funkční a potřebnou pomoc poskytují; důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se stěžovatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (viz např. rozsudky ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, konkrétně v případě Ukrajiny pak rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, publ. pod č. 101/2004 Sb. NSS, vše dostupné na www.nssoud.cz).

[11] Stěžovatelka v kasační stížnosti neuvádí, že by se obrátila s žádostí o pomoc na příslušné orgány domovského státu, resp. že by jí pomoc ze strany orgánů veřejné moci byla odepřena, a ze spisového materiálu rovněž nevyplývá, že by byla v tomto ohledu jakkoli aktivní. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. ve svém rozhodnutí ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 (dostupné na www.nssoud.cz), „*obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.*“

[12] Lze tedy shrnout, že přijatelnost kasační stížnosti nemůže být založena na potřebě řešit tuto právní otázku, neboť se jedná o otázku, k níž se opakovaně a podrobně zdejší soud již v minulosti vyjádřil.

[13] Vedle toho nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany až koncem roku 2007; v České republice však pobývala od konce listopadu roku 2006, od 22. 8. 2007 na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost o mezinárodní ochranu podala až poté, kdy jí bylo (dne 15. 9. 2007) uloženo správní vyhoštění na dobu tří let za nezákonné překročení hraničního přechodu z České republiky do Německa. Jak v této souvislosti Nejvyšší správní soud judikoval, o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupné na www.nssoud.cz). Podání žádosti o mezinárodní ochranu za situace, kdy bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění, ačkoliv žádost mohla objektivně podat již dříve (doba pobytu stěžovatelky na území České republiky k tomu byla dostatečně dlouhá), lze proto považovat za ryze účelové.

[14] Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbývá než konstatovat, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl. Stěžovatelčinou žádostí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval, jelikož ten plyne automaticky z ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu v nyní účinném znění.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu